

ნინ ერებს აქ აყენებენ, ანგარიშის გასწორებამდე (ცუბრებთან ანგარიშის გასწორება დიდილი ნურავინ გვგონია!) და ყველაფერს, რაც-ღა მოაქვს ენასყიდად, ამ ბაილდს კარზე აწყობენ.

ყველა ეს წინააღმდეგობა ქალაქის წესდებულებისა და ბაილდს-კი არა-ფრის ფუნქციონირებას, ვინც მოვალეა.

* თელავის მხარეში: შუა-კახეთში, სოფ. გურჯაანში, არის შენანიწივი აბანო, ცერცრ წოდებული აბანო, რომელიც კურნავენ სხვა-და-სხვა ავადმყოფობას და ნაწინააღმდეგობას. დიდი ხანია ამ აბანოს ახლომანლოს მცხოვრებლებს გამოაცხადდა აქეთ ამ აბანოს ეფრისება, ხოლო შორეულ კანთის სოფლებს ჯერ არ-კი გაუგებრებიათ ამ აბანოს თვისება მაშინ, როდესაც აბანო ორის კერაში მიიღო განათავისუფლების ხოლმე ქარბიანი ავადმყოფი. ბევრნი ემეტიბის წინააღმდეგობა იკვებებინ, დიდს ხარჯსაც იწვევიან ხოლმე და ბოლოს მიიღი ეფრა რიბიანი, მანამ არ მიშა-რობიან აბანოს მორგებას. დრ. ა. მთელ-მა კანთობა მიაქციოს ყურადღება აბანოს, ვაკეთოს ავადმყოფებისთვის შესაფერის დასადგომი ოთახები, სუფთად მოეწიან აბანოები, თორემ ახლო, შორეულ ცხოვრება, თან-და-თან ფუტუღებს, ნაკლებობს და შეიძლება ორდემ სრულდება ავადმყოფი.

* ამ ზღვრულში ერთს კაცს დაესა-კითხებინა მერხობისგან მიზარებულ-ლი საბოლოო თუ მანია ფული. მობარულ-ფულიდან რამდენიმე მიხარჯ მთე-ხარჯა. ბოლოს გამოსტყვის ქურ-დი და უნდოდით კანონიერად დღეს-ჯათი, მაგრამ, ხომ მოგვსენებიათ, ქრთამი სოფლისთვის ანთხებეს; ამ ქურ-დისკი საბოლოოდ უპატრონის კიტებს ფული დღურიც და ამით განათავისუ-ფლეს. რაც განსარჯელოს გადარჩა ფული, პატრონს ჩააბარეს.

როები, და მათთან კიდევ ბევრნიც სხვანი აღტკობას მიყენენ, რაც იხსნა გავარდნა—გამომხვევითი ხოსროვი დააბატონირეს, რადგან ცეცხლი წუთ-კვად სხსოსოა. დღეს კიდევ ქუთაისი დღესწაწალობს ბ-ნ მებუტის დახატობას, რამდენიმე ათის წლის მანძილზე მებუტე ქუთაისისთვის იყო დიდდ შესანიწნევი კაცი და ღრუ-ბელითი იყინებოდა ცხობრების სი-ყვითლია. ბერის შიანთში შექმნილიან ეშაბის მადს და უფრო მეტი—იძის ფაშუსა. მაგრამ, მოგვსენებიათ,

ერთად დრო აჭვას შეჩნებეს, გარკვე ქმნის, ცინად იკის.

ისიც ხომ მოგვსენებიათ, ჩემო ბა-ტონებო, რომ არ ასკვლავებს დავეს მ უფროსად გზაზედ მარჯვს... უხომოდ ბერის მტკაქვას სამხედრო გულს დასმარებს.

თელს გულსა სმარავთ ბ-ნ ხოს-როვს და მის სამეგობრო მებუტესა, მაგრამ რაღას უშეძლიათ თავიანთ თავსა!..

დბბტ სოფელი

(მოწერილი ანბაგი)

ლმხმშის მხარე, ლიდა მის და რე-ტრის მომხრეთა შორის სტრას სწორად რომ დაესრულებოდა. თუცა სკამო სანმა გაიარა მის ქვედ, რეცტრეში გა-დაიტესეს და დაბინდეს ლმხმშის მხ-რის რეზიდენტი, მაგრამ ლიდასთან მო-სასწრენი ჯერ კიდევ მიქვს არა ტრეკტრე და დლიობენ, მხრის რეზიდენტი ისევ ლიდაში გადმოტანის. ამის გამო განხილეს თუ არა ლიდაში მოსახლის წარმომადგენელი, ამ წამდე მიმდინარე სოფელს ამ სკანის შესახებ. ერთი ნაწილი სასოფლო-სამეურნეო უსასიანო სოფლისთვის სოფლის სხვა-და-სხვა დაწესებულებათა გადმოტანის ისევ ლიდაში, რადგან-საც, მათის სწორით, ამ დაბის ბერის რამ უმბრატკობა აჭეს ტრეკტრის წინაშე სო-ფელს ჯერ ნაწილად ტრეკტრის მომხრეს, ქვედ მომხრეს და თუ არა ტრეკტრის, მიმართ მის თხოვნით: დასთა შორის კანთობა დაწყო. ტრეკტრისთვის თხოვნა მისა იქნა დაწესება, რომ მისად არის უფლებად მართლად სახსარად, თუ სამხრ-ფელი დაწესებულებათა ისევ ლიდაში დაბრუნდება, არ ვიცით, შეიქმნება თუ არა ამ გარემოებას, მაგრამ მართლად, სამედიცინო სადგომის შექმნა სხვა-და-სხვა დაწესებულებათათვის სწორად დიდს სასარგებლოს მისცემს სხვისა. ტრეკტრის რამდენად დათვალდა ლიდაში და ტრეკტრის მუშაობა, მიაქცინა ამ ორ და-სთან მოსწრებათა სწორება, მაგრამ აქ რეზიდენტი გარდაქმნის ტრეკტრს და სწორად გამოუტანს. ეს გარდაქმნა ქუ-თაისდგან უნდა მოიკეთეს და მან და-სრულებდეს ეს საქმე და მისთან ერთად დასთა შორის დავა და ცილადება.

თორე სკანია, რომლის გამოც მიქმნა-თეს თხოვნით ტრეკტრის, აქურის ერთ-ჯგანთან სთავადასწორდა სკანის სკანია. ყუდდ იმოქმედეს ამ სასარგებლო-ცე მხრის ბანადობის დაღაშადგან ტრეკტრში გადტანის; სასარგებლოს შურო-ბა, რომელიც რამდენიმე ათასი მანათი

ხელი შეხებს პატრონს კაცს, ბ-ნ კ. შ-სს. რა მიხეობა—მიხომაროვი კაცმა შენიშვნა მისკა—რა-იკი საქმე მოუწოდით თქვენითვის, კიდევ აღას-რულეთ, ნუ-კი გინდითო და გამოფ-ხარებისა ნუ აწუხებთა წინარსა და პა-ტიონარს ხალხსო, ისამ სიტყვებისთვის შეურაცხყოფის მიყენება ყველას შეა-ძრწუნებდა, მაგრამ ქუთაისის სილი-თად არ ვყო თორემ.

თუ შარლოა ანე სიცილის გუნება-ზე არიან ქუთათურნი, აცერა იციონ, რამდენიც უნდოდეთ, იციონ, ვი-ღერ ფერდობი აიჭანენ, იმ საქმეზე, რომ-ელიც ქუთაისის სასამართლომ განი-ხილა ამ ხანებში შესახებ ბ-ნ ქუთა-თელისად და თ. ნიყარძისა.

დაუჯდა ჩვეს რიცხით მდარეს და დარსს თავდა-სწორებას, დღეს თუ სხვად დადინდეს მოუხულებობის თორთი ხან ერთის გაჭრის დაშლა, კლას-სების თანხებში წიბა თვისუფლად ჩა-დის, ლიდას და სრულდეს აქურობა. მისკულე ბავშვის სკანის ხვეულებობა-თორთი ხან ერთის გაჭრის დაშლა მია-წოწილებენ და ხან შორისში. სკანის მისწავლებლა, ბ-ნმა ახვლდინა, სხვა-სურით დასტავა და იმის მაგერობას ეს-ლა-ხან ასრულებს მისი ოდინი ტრეკტრ-მა, რომელიც ამავე სასარგებლო-ბის ასწავლას სადგომი სურებს. აი ამ სკანის შესახებ მიმართეთ თხოვნით ტრე-კტრის შორის და სთხოვეთ ავადმყოფთა, შექმნათ აღმოგვიჩინეთ და ეს ჩვენი სასარგებლო ორ-ჯგანის სასარგებლო, თუ ტრეკტრ, დაგაგაგებობით. ტრე-კტრის რამდენად კეთეს მისკულე დასმ-რება და შექმნა, სცდ ჯერ არს.

აგრეთვე ჩვენი თავდა-სწორებას მი-ქმნათ ტრეკტრის რამდენიმე სკან-ის გამო; ჭეხიან, თუ არის დასტავა-ტრეკტრის თვითთულს მთავის თავთავის დასწავლა. რაგორც მოგვსენებიათ, ს-მეკრეკტრის სთავადასწორებას ტრეკტრს და ტრეკტრები არ არიან თავ-თავით დასწავლა, რის გამოც სთავა-დასწავლა არიან ბერის ამ უფლებით, მომდინარე სარგებლობის დასწავლა ს-ქრთავლას თავდა-სწორებას. ტრეკტრ-სკანის მისცე რჩევა, თუ რაგორ უნდა აწარმოებინო აქ საქმე და დაწესება, რომ და-სწავლას ეძლევიანთო, თავდა-სწორებას სურს ამ სკანის შესახებ მიმართოთ თხო-ვნით სულწლიე იმპერატორს. ჩვენი თა-ვად-სწორებას მიიღეს თუ არა ტრეკტრ-სკანისგან ბიბლის უფროსის ნებას, გასწავლა აჭეს ტრეკტრის ამ სკანის შე-სახებ თხოვნა შეტყობებს.

მის ქვედ, რეც მხრის უფროსად ბანი აღმზიან დაინიშნა, ჭურდობა და სხო-ტავად აუკეთებს მისთან შექმნა, მა-გრეთვე მხრის უფროსის უფლებებს ბა-ტრეკტრებს, ასე რომ იქნა კარგა ტრე-კტრე გაჭეჭ, გამშვიტება ტრეკტრ, მაწყო ბადა და სხე. მართლად, ტრეკტრ ამ გა-მად შექმნა გაჭეჭს ლეკსულებს, მ-

რამეც ახსენა ამის თხოვნის ფსიანი ქალბლი, რომელიც საზიარო კრედი-ტრის მაგილზე იღო და... ამ ისე გაჭეჭ, რომ დღესაც არაინ იცის, ცამ ჩაყლაბა თუ დღე-მიწამ უყო კარი. ბანკის შერობის კლადენი ამზობენ, რომ დღე-მიწამ ეგრესიით გერ გაუხსნიდა კარსა და ვერ ჩაიტყულებდა ამ ას თამანსა, რადგან იტავი საქმიოდ მოგანა აქვს ბანკსო. რა ვი თურემ მერკი ძალიან სწორი აქვს ამ შერობას, ამიტომ ვერც ცა ჩაყლაბადა იმ ქა-ლბლსო. ჩვენი არ ვიცით, რამდენად საუფლებლიანია ეს მოსაზრება, მხო-ლოდ ვერც იმანე დადეთანხმებთი სა-სამართლოში მალაპარკეთ, ვითომც ქუთათელისად ვიხსენებ და ექნა პარი

და ჩაყლაბას ან თუნიანი ქალბლი. აი ეს ფული წამოაყვებრა თ. ნიყა-რამეც თვის მოკაბათეს. ამის გამო შესდგა საზიარო ბ-ნ ქუთათელისად მხრის. ესა ჩიოდა, რომ ტრეკტრ-სკანის დასწავლა და გზობით—დას-ჯათი ჩემი შეურაცხყოფილი ისე, რომ შევით ელარ აიხდესო. სასამართლომ განიხილა საქმე და გადაწყვიტა: რა-ღაც ქუთათელსეზე დიდ ხანია დადის ეს ამის თემის სხა, ამიტომ თ. ნიყარამ არაფერს შუშობა, რომ ამ ახვეც და თუღარა. მაშასადამე, ნი-ყარამე მართლად და მუცხობით ნურაინაო. მიიღი სიფიტე არ არის საქმეში თვისება. ბერი უნდა მო-

გამ ორი უთავრესი ხიდი მდინარე-ტრის-წავლას და ლეკსურსე მტკად გაუფლებოდა, ასე რომ მათზე გა-განა სსამოა; თუ მალე არ შეკეთეს ეს ხიდები, ადვილად მოსაღრმელად დიდი რამ უქმნება. ამის წინა, 27 ივლისს, რაგა მხრის უფროსი მიღო-და ტრეკტრის მისწავლებად, მდინარე ლეკსურსე კანად ამსკვრება ერთი სკანადეა ტრეკტრ, სოფლისა და ვით-თელისა, რომელიც ხიდს ისევ მდინარე-ტრის დასწავლა არნა და მიდენა თუ არა შე-აღვას, გეოგრაფი მდინარე წაუჭვას ტრე-კტრ და სასარგებლო გეგმა მდინარის დაწესებულს წაიჭვას. სკანადეა დაი-ღვებოდა კიდევ თუ რომ ერთის გე-გმის, დათავა ბ-ნის, თავგანწირუ-ბას არ დაესწინა. დათავა შედა ფსი-თი მდინარე, მოქმან წაუჭვადეს, სტრე-კტრ სული და მიაღვას წაღვას. და-რჩობას გადაწინა საბრლო დაუთავიანს, მაგრამ, ამბობენ, მიმადე არს თურმე გაღვასე. კარგი იქნება, რომ სანაქე მო-ნარე ადამიანების სიფობსე ამსკვრ-ბლებს, უფრადებს მიქმნან ამ ხიდს. ამ უკანასკნელს დროს სკანის, და-სწავლის საზოგადოებაში, სოფ. სანაშის მხლობდა, სწორედ იმ ადგილას, სა-დაც საზღვარს უჭვას, რომელსაც ჭეკობის სასარგებლო თავადა, მიქმან მდინარე-ტრის გაჭეჭება: ტრეკტრ, დეკ—სოფელი, მიქ—ტრეკტრის და სხვისი მი-განდინდა და დაწესებულს სსად, რომელიც იდგა სასარგებლო წაღვადე დაუ-შენიან თათები ტრეკტრისთვის. პოლიციამ უკანა და დიჭრის დაწესებ-ობის ადგილობრივ სასარგებლო გამო-მეჭვას. ამ უკანასკნელს საზღვარდ სწრა მთი დატრეკტრს. დატრეკტრს აგრეთვე ახ. უნ-შეილა, რომელსაც აწარმოებენ, ვითომ ამ საქმეში თავ-განწირად. გამოქმნა წინააღმდეგობა.

პიბლიოგრაფია

წიგნი „სამხალციქო თეატრი“ ქართულ ენაზე.

ალავერდის ყოვლად-სამღვდლო ცნისკობას ბესარიონის ენხეთი ერ-

თიმონოს კაცმა, მეტადრე თუ გეგნობას რაყლას და ცემის, რომ უფროს ვით იყო, უფლას ვლას, მომთხენა ჭიბრას; სსულს ღმერთს ამარტავობა მკაცრედ ვლას-მინასის.

ამარტავობა ცი და ამარტავ-ენობაც, ზოგი ამარტავენობა ისეთია, რამ არაის არა სიფლას. აი ცნობა, რამდენად, აიღეთ გუზია, რომელ-მაცდეთ ერთი მხელით ქალი გველუნე-ბა, რომ მთელი გურია დღეს წარ-მოადგენს ერთს დიდს კანცელარის და მისი მვედრანი—სხვა და სხვა დეპარტამენტის „კანცელარისტებსო“. ყოველი გურული თურმე თავ-მოყო-ნებლობა ამის გამო და კიდევც ამ-სარტავობის, ვის არ ენაწლებდა და ან ვის რას აწენებს ასეთი სასაცილო ამ-პარტავენობა, მიიხიროთ, თუ დღერიც გიყვინო, იამარტავენო, მანამ მო-წოდებოდეთ, და რომ ამოწმებო-ბათ ასეთი სისულელე, მაგვრ მენ-დეთ, ჩემო მკითხველო.

მენდეთ აგრედ იმხვედც, რომ მე-გულ-წოდვად ვიღებ ჩემს გამოუ-ცდელობას და ვერ ვამბო, როგორ უნდა დაწინის თვით იმ ბაღეს, რომ-ელიც სკანის სურვილით და ვე-კაცობით ვებება ერთი გურული. მე მოგვსენებთ იმ საარაკო ამბავზე, რომელსაც ქალბატონი გავაწელი

თი ცრეცილი ხელთ-წაწერი წიგნი, „სა-პოლიტიკო თეატრი“, გადმოღებულია ბერსულდამ ცელიონის არხიმანდრი-ტის ბენდიტეტსგან. ხელთ-წაწერი შე-იცავს 240 თაბასა (480 გვერდს), ფიქსება და მვერდელ დაწერილს. წიგნი შეიცავს 30 თავს, რომლებ-შიც ცრეცილად განმარტებულია შემე-დელი კითხვები:

- 1) მანველს თავში: მთავრება უნდა განატაროს ცხოვრება პატრონისთვის, რადგანაც მასვე შეუღლებიან ხელის-ქვეშეთი მისი, ვითარცა ახრალილი გავასა;
- 2) მთავრის უნდა აქენდეს სიმართ-ლუ და აღუცადეს მთავრობა მისი;
- 3) სიმშვიდე მთავრისა არს სიმტკიცე მთავრობისა;
- 4) მეცადენი იყო მთავარი, რათა უმეტესს საუკუნოდ იქნას ერისა;
- 5) მთავართა მდომარეობა მთავ-რის შრომითა და ცლათა ქვეშე არს, ამისთვის ჯერ არს, რათა მღვიძარე იყოს;
- 6) მღვიძარება მთავრის ცხოვრება არს ერისა;
- 7) მთავრისა მიერ დაცეა საილმ-ლოთა არს სული კეთილის განმე-ობისა;
- 8) მრთელ-ცნობა მთავრის არს კეთილ-შემთხვეულება სამთავროსა;
- 9) მთავრის უნდა ჰყენდეს განმე-რის შეტყობილი სიყვარულითა და გონიერებითა;
- 10) განგებისთვის ძნელთა საქმე-თას კეთილთა განმჩინათა გამოარ-ჩელებს მთავარი;
- 11) ჯერ არს, რათა ზოგიერთი ცეირითა დასწდებდეს ერთა ზედა მთა-ვარი, ვითარცა მამა;
- 12) განწესებულია რჯულითა და-იცველს მთავარი და წინაშე ყოველ-თა თვალთა პპოვის მადლი;
- 13) საბოტაჟი სასმართლოთა საბოლოო მსჯულთა ქვეშე დაწე-სდებულს მთავარი;
- 14) დიდებულობა მთავრობის არს დაცეა სარწმუნოების; ხოლო არა დაცეა მისი არს ფრადი უპატრონე;

გვერდს ამის წინა... ამ ქალბლსამ კრალითის უტყვობა არ უნდა გამოხსნონ ხოლმე, საცა-კი ფესს შე-სდამენ. აი რას მოგვითხრობს ქი წი-გავაწელი: „ერთმა გულწკაცმა სარ-გო მიწა ამოიგო ჯერ ჩიხატარისის მომხრეებელ-სასამართლოში, მერე—ქუთაისის ოლქისაში და ბოლოს, როცა ჩიხატარისის მოსამართლისაგან მიწის ჩაბარების ქალბლი უნდა იყო, ერთმა აქურთმა შეწრულმა ან-მელიც გლხის მრჩეველი და დამრი-გებელი იყო ამ საქმის შესახებ, ისე-თი ქალბლი მიაკციმინ სასამართლო-ში, რომ ამოგვინა მიწა ხელიდგან გამოეცალა... რა მოუვიდა ამ სა-ცოდებს, ან რა ეწერა იმ ქალბლში, თვითონდა არ იცის“.

მე და შენ, მკითხველო, ხომ სრუ-ლებით არ გვეცოდებო. ძალიან ცდი-ლობენ, რომ ამის გამოცნობას მიუ-ხედნენო. ცოდობა, ჩვენი რა გვერდ-ლებმა ჩვენ უბრადამ სერის ვეუ-ლო. ეს-კი ვიცი, რომ თუ ასეთი ობინ მოახდინა იმ ფეკ კაცმა ექელ-მა, ამ ძნელ მდომარეობასაც დაბ-წყეს თავს მშვიდობიანად. დღერი-მა ბევრი შეგადმობინა, ბატონო, სა-რაკო ექელი, და მჭედი საქმის მქვასა კაცმა იყო ცნობადი.

